

Veselin Vukotić
www.vukotic.net

13%?

Zar upitnik koji smo dobili od Evropske unije ne pokreće veliki broj pitanja za svakog od nas pojedinačno, svaku kompaniju, državu kao cjelinu? Koliko smo daleko od nama sada bliske EU? Koliko sam daleko ja kao profesor? Koliko menadžer kompanije? Koliko kompanija? Koliko Crna Gora kao cjelina?

Ako smo daleko od evropskog prosjeka, nameće mi se pitanje da li onda imamo kapaciteta, sposobnosti, mogućnosti da iskoristimo sve one prednosti koje ulazak u EU pruža?

Kako utvrđujemo koliko smo danas daleko od EU prosjeka? Da li je per-capita pokazatelj koji to otkriva GDP, ono što se godišnje stvori u Crnoj Gori podijeljeno sa brojem stanonika?

Ako je ovo prihvatljiv indikator naše sveopšte razvijenosti, gdje smo sada? Šta to znači ako je crnogorski per capita dohodak oko 5.200 EUR-a, evropski prosjek oko 22.500, Portugalije kao najmanje razvijene zemlje EU oko 15.500, a Luksemburga kao najrazvijenije 75.000 EUR-a? Zar nije normalno da u našem upitniku prvo pitanje bude kako sustići evropski prosjek? Kojom brzinom da se krećemo da ih sustignemo imajući u vidu da ni oni ne stoje? Ako kao cilj postavimo sebi da ih sustignemo do 2025. godine, kroz 17 godina uključujući i ovu, onda je pitanje kojom „brzinom treba da vozimo“ – koju stopu ekonomskog rasta treba da imamo? Koliko da godišnje raste dohodak (količina novca koju imamo), odnosno koliko roba i usluga da godišnje više stvaramo? Ako evropski voz ide brzinom 3% godišnje (raste po godišnjoj stopi 3%), a već ima prednost u odnosu na nas, koliko mi treba da „vozimo brzo“?

Da li vjerovati jednostavnom računu koji kaže da je to stopa rasta oko 13%? Da li je ovo malo ili mnogo; nisko ili visoko? Da li ovu stopu možemo da primijenimo svako na sebe, pa da kažemo: „Tokom sljedećih 17 godina uključujući i ovu moj dohodak (zarada) će se povećavati po 13% svake godine.“? Ako ste prošle godine zaradili 10.000 EUR-a, da li ove godine možete zaraditi 13% više – 11.300 EUR-a, iduće godine 12.700 EUR-a,...? Zar isto ne važi za svaku kompaniju – kako da godišnja zarada (profitna stopa) te kompanije raste 13% u narednih 17 godina (uključujući i ovu)?

Kako u kontinuitetu od 17 godina postići ovu visinu stope rasta ekonomije u cjelini, stope rasta naše lične zarade, stope rasta profita kompanije - 13%?

Da li se slažete da postoje dva moguća rješenja za svakog od nas pojedinačno, za svaku kompaniju i ekonomiju u cjelini:

1. Da čekamo da do toga dođe samo po sebi, po inerciji članstva u EU, da nam to drugi riješi, ili,
2. Da se svako od nas, svaka kompanija i naša državna birokratija u svakom trenutku pita: „Da li ovo što sada radim, bilo šta da je to, doprinosi da imam stopu rasta 13%?“?

Koji put izabrati?

Da li je 13% (ne)srećan broj za vas i sve nas?